

EEN RUGZAK VOL

Pieter Koolwijk

Een
rugzak
VOL

met illustraties van
Linde Faas

Van Pieter Koolwijk en Linde Faas verschenen bij
Lemniscaat:

*Vlo en Stiekel | Vlo en Stiekel – Vliegen zwammen
Bens boot | Baas van de wereld | Prutje | Gozert
Luna | De trollen van Leif | Missie afbreken
Foutje? Echt niet!*

Tekst © Pieter Koolwijk, 2025
Omslag en illustraties © Linde Faas, 2025
Boekverzorging: Eef Verburg
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,
Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2025
ISBN 978 90 477 1636 5
NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of
op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestem-
ming van de uitgever.

Lithografie: Pixel-It, Zutphen
Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

*Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en
verouderingsbestendig papier.*

Kijk voor meer informatie, activiteiten voor thuis en
in de klas en extra's op www.lemniscaat.nl

1. Op reis

'Hij is lelijk.'

'Jammer dan.'

'Hij is te groot.'

'Welnee.'

'Hij is echt al heel oud.'

'Nog prima bruikbaar.'

'En hij heeft te veel riempjes.'

'Handig toch?'

Op tafel staat de stomste rugzak van de hele wereld.
Een grote bruine, met leren onderkant, heel veel vakjes
en leren riempjes. Meer dan negen, en dan heb ik ze
nog niet eens allemaal geteld. Hij ziet eruit alsof hij uit
de Tweede Wereldoorlog komt. Of misschien zelfs de
Eerste. Zo muf ruikt hij in ieder geval wel.

'Ik wil deze niet,' zeg ik.

'Oké.' Papa slaat zijn armen over elkaar. 'Heb je een
andere?'

'Nee...'

'En hoe komt dat?'

'Die ben ik kwijtgeraakt.'

'Precies, Obi. En daarom moet je het met deze doen.'

'Maar dan loop ik voor gek!'

'Wees blij dat ik deze nog bij de kringloopwinkel kon
kopen,' zegt papa. 'Of heb jij zelf een briljant idee om
je spullen mee te nemen?'

'Euh...' Ik staar voor me uit. 'Twee plastic tassen?'

Papa schudt zijn hoofd. 'Dat gaat toch niet als je in je eentje reist?'

'Ik heb twee handen.'

'Dan heb je constant je handen vol.'

'O ja... 'Dat is inderdaad niet handig. 'Kun je me echt niet brengen?'

'Sorry, jongen. Dat gaat niet. Ik heb dat weekendje weg.'

'Stom,' zeg ik. 'Stom-stommer-de-stom-stom-stom.'

'Nee,' zegt papa. 'Dat is juist leuk. Het is stom dat je moeder je niet wil halen.'

Volgens mama is het juist andersom. Zij *kan* mij he-laas niet ophalen, maar het is wel raar dat papa het niet *wil*. Zo gaat het steeds. Ze geven elkaar overal de schuld van. Sinds de scheiding hoor ik alleen nog maar wat ze irritant aan elkaar vinden. Veel.

Heel veel.

'En opa en oma?' probeer ik.

'Zijn naar de camping.'

'Ome Gijs?'

'Gebroken been.'

'Tante Lien?'

'Druk.'

'Buurman Bert.'

'Heb ik niet gevraagd.'

'Doen!'

'Luister, Obi. Jij kunt dit. Je bent een grote jongen.' Papa maakt de rugzak open en begint de spullen die op tafel liggen erin te stoppen. Schone kleren. Een fles water. Mijn toiletta's.

'Maar wat als er iets gebeurt?' vraag ik. Tijdens zo'n reis kan er van alles misgaan. Beren die op de weg gaan liggen. Slappende honden die wakker worden. Apen die uit mouwen komen.

'Zoals?'

'Dat ik mijn trein mis?'

'Dan neem je de volgende en stuur je mama een be-richtje dat je later bent.'

'Maar wat als de stroom in de hele stad uitvalt en de treinen niet meer rijden?'

Papa lacht. 'Dat gebeurt vast niet.'

Ik staar hem aan. 'Maar stel dat het wél gebeurt?'

'Dan rijden er vast bussen.' Papa legt zijn arm om mijn schouder en trekt me even tegen zich aan. 'Een beetje in jezelf geloven. Je kunt veel meer dan je zelf denkt.'

'Ja, maar...'

'Het station zit om de hoek,' gaat papa verder. 'We hebben laatst toch geoefend? Het is alleen maar van hier naar daar.'

'Dat is zo.'

De allereerste keer met de trein ging ik meteen hele-maal naar mama. Ik keek mijn ogen uit. Hier instap-pen, stoppen bij zeven stationnetjes, en twee uur later bij het achtste uitstappen. Maar toen was papa mee. Nu moet ik alleen.

'Mijn oude telefoon.' Papa houdt hem omhoog. 'Hier-mee kun je mij of mama altijd bereiken. Alleen moet je er niet de hele tijd mee spelen. De batterij is oud en gaat snel leeg.' Hij stopt hem in een vakje voorop de rugzak en maakt dat dicht met een bruin riempje. 'En je eigen bankpasje.' Dat wordt opgeborgen in een an-der vakje. 'Volgende keer regel ik een ov-kaart voor je. Maar nu moet je nog even een los kaartje kopen bij de automaat, net als laatst. Ik heb er genoeg geld op gezet. Zelfs voor nog iets lekkers.'

'Iets lekkers,' herhaal ik.

‘Van vijf euro. Niet meer.’

‘Vijf euro.’

‘En geen cent meer,’ zegt papa. ‘O, dat vergeet ik bijna. Anders gaat je moeder weer klagen.’ Papa loopt naar de kast, trekt een boekje eruit en propt het bij de rest van de spullen. ‘Zo! Ik ben helemaal klaar met dat gezeur over het fotoalbum. Dan krijgt zij het toch lekker. Steeds maar weer doen alsof dat ding van haar is. Snap jij dat nou?’

Ik snap sowieso niets van het geruzie. Scheiden was stom. Niet meer met papa en mama in hetzelfde huis wonen. Ik moet ineens heen en weer, terwijl het hun beslissing was. Maar de ruzies zouden stoppen. Dat hadden ze beloofd. Niet meer met drie, maar wel zonder ruzie. Dat van die drie klopt, maar die ruzies zijn er nog steeds. Ze gaan nu alleen over een afstandje.

Via mij.

‘Je jas aan,’ zegt papa. ‘Hup.’

‘Ga je wel mee naar het station?’ vraag ik, terwijl ik doe wat papa wil. Eerst mijn rechterarm. Dan mijn linker.

‘Nee, Obi. Ik ben al veel te laat. Door jou.’

‘Hoezo?’

‘Jij kwam er pas vanmorgen achter dat je je rugzak kwijt bent!’

‘Ja... maar je zei toen ook pas dat ik hem moest pakken.’

Hij staart me aan zonder iets te zeggen.

‘Had je ook eerder kunnen doen.’

‘Of...’ zegt papa. ‘Het is maar een ideetje. Jij had je rugzak niet kwijt kunnen raken.’

‘Zoiets doe ik toch niet expres? Iets kwijtraken gaat altijd per ongeluk.’

‘Maar daardoor moest ik wel ineens ergens een rugzak vandaan halen.’

‘Een lelijke.’

Papa tilt de rugzak van tafel en houdt hem voor me in de lucht. ‘Hier.’

Ik steek mijn armen erdoor. Eerst rechts. Dan links. Net zoals bij mijn jas. Papa pakt de schouderbanden vast en trekt ze strak. Eén voor één. Ook eerst rechts. Dan links.

‘Zo,’ zegt hij. ‘Obi kan zijn grote reis gaan maken.’

‘Grote?’ herhaal ik. Zo klinkt het ineens heel spannend. Als iets wat ik niet kan. Iets waarbij alles mis zal gaan. Avonturen, draken en gevaar. Ik ben alleen geschikt voor een rustige treinreis.

‘Grote Obi kan zijn reis gaan maken,’ verbetert papa zichzelf.

Dat klinkt beter. Al ben ik nog steeds niet helemaal overtuigd. Papa trekt de voordeur open en ik stap naar buiten. We geven elkaar nog een allerlaatste knuffel.

Als hij me loslaat, aait hij over mijn hoofd. ‘Je weet wat ik gezegd heb. Jij kunt dit. Jij kunt alles. Echt waar. Ik ben hartstikke trots op je. Je doet het zo goed allemaal. En dat ondanks de scheiding.’

Snel richt ik mijn blik naar de grond. Altijd ongemakkelijk als papa of mama het s-woord gebruikt. Dan gaan ze meestal mopperen op de ander.

Papa steekt zijn vinger onder mijn kin en duwt mijn hoofd omhoog, zodat hij me kan

aankijken. 'Altijd hoofd omhoog, jongen. Hoofd omhoog en borst vooruit.'

'Doe ik.'

'Tot volgende week, Obi.'

'Tot volgende week.'

Dan loop ik bij de voordeur vandaan.

Mijn reis begint.

2. Zaadje

In papa's straat staan veel huizen op elkaar gepropt. Niet zo gek ook. Iedereen wil hier wonen. Het is dicht bij het station en de winkels. Handig. Alleen niet als je een voortuin wil. Dat kan hier niet, omdat de stoep vlak voor alle voordeuren langs loopt. En ik dus ook. Ik tel ze allemaal. Getallen zijn veilig. Nou ja, tot papa en mama gingen scheiden en we van drie naar twee gingen. Of is het anderhalf? Zo voelt het soms wel.

Na achtentwintig voordeuren ben ik aan het eind van de straat en steek ik het kruispunt over. Wel goed kijken. Dat moet. Links. Rechts. En weer links. Aan de overkant loop ik nog een stukje door, twaalf voordeuren, tot ik de hoek om ga. De winkelstraat in. Daar zijn altijd mensen.

Kijkend.

Kletsend.

Kopend.

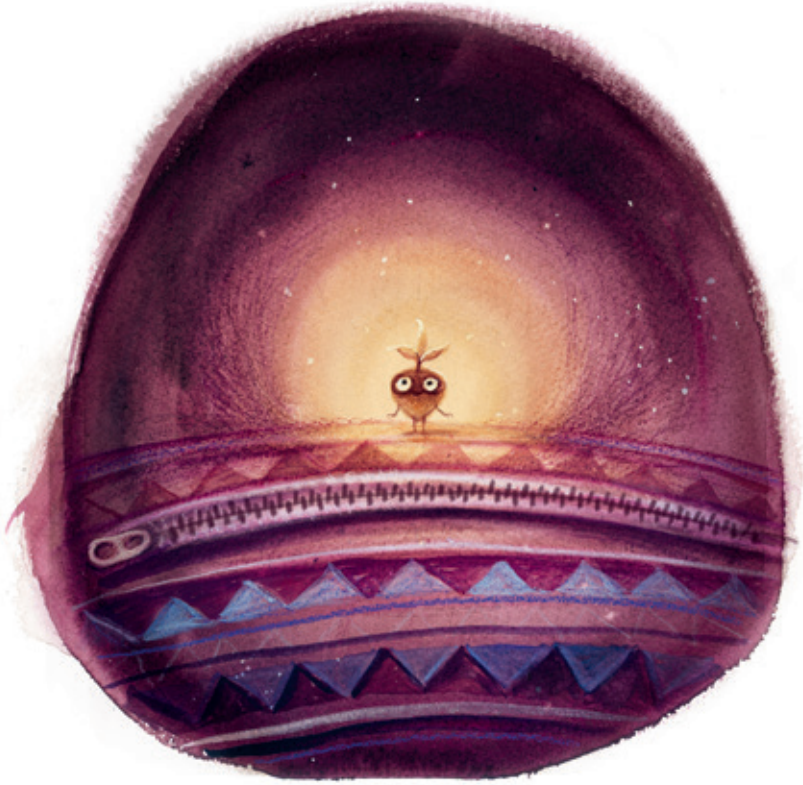
Twee oude vrouwen zitten op een bankje, een groep grote kinderen loopt lachend voorbij en een vuilnisman leegt een prullenbak. Een bloemist zet een mooi boeket buiten en zegt mij gedag. Ik zeg dag terug. Aan de overkant zit een roodharige vrouw te schilderen. Naast haar ligt een meisje op de grond. En doordat ik niet oplet, bots ik tegen iemand op die net een winkel uit loopt.

'Sorry.'

'Geeftnie.'

De winkel is een kringloopwinkel.
Dé kringloopwinkel.
Hier heeft papa deze gekke rugzak gekocht! De rugzak die niet eens lekker zit. Hij is veel te groot voor mij. Op deze manier is het meer een kont- en rugzak. Ik druk mijn hoofd tegen het glas van de etalage en gluur de winkel in.
Misschien kan ik de rugzak wel ruilen...
Dat is best een goed idee. Zou dat zomaar mogen? Ik heb geen bon. Maar als ik het niet probeer, lukt het ook niet. Wat is het ergste dat er kan gebeuren?
Tja...
Heel veel natuurlijk. De winkel kan instorten. Er kan brand uitbreken. Of de winkelier lacht me uit omdat die rugzak helemaal niet geruild kan worden. Ik blijf nog even staan twijfelen. Wel. Niet. Misschien. Toch maar wel. O nee, niet. Wat nou als? Zal ik dan toch? Ja, maar dan...
Uiteindelijk neem ik een beslissing. Ik ga het proberen. Papa zegt het zelf: ik moet meer in mezelf geloven! 'Dat moet je zeker,' klinkt het achter me.
'Wat?' Ik draai me om.
Niemand.
'Jij kunt dit,' hoor ik opnieuw vlak achter me. 'Je doet het zo goed allemaal.' De stem zegt hetzelfde als papa, maar klinkt heel anders.
Weer draai ik me om. Niet langzaam, maar vliegensvlug. Niemand. Het enige dat ik zie, is mijn weerkaatsing in de etalage. En dan vooral mijn verbaasde gezicht. 'Hallo?'
'Hoi!' Weer achter me.
Of...
Komt het vanuit de rugzak?

ER ZIT IETS IN MIJN RUGZAK!
Zo snel als ik kan, wurm ik mijn armen los en smijt ik hem op de grond.
'Hallo?'
'Hoi!'
Ik deins achteruit. Het komt écht uit mijn rugzak! Ik kijk om me heen. Rechts. Links. Rechts. Zou iemand mij stiekem filmen? Dat er een geintje met me wordt uitgehaald? Maar er is niets gekks te zien. Oma's kletsen. Grote kinderen lachen. Mensen winkelen. Hondje plast. Schilder schildert. Meisje ligt.
Ik zak door mijn hurken en leun naar de rugzak. 'Halloo...?' fluister ik zachtjes.
'Hoooi...?' wordt er teruggefluisterd.
Opnieuw controleer ik de omgeving. Links. Rechts. Links. Boven me. Niemand lijkt zich druk om mij te maken. Voorzichtig trek ik de gespen los, sla de flap naar achteren en maak de rugzak open.
'...'
'...'
In mijn tas, boven op mijn toilettas, staat een... een... zaadje? Anders kan ik het niet noemen. Een klein, bruin zaadje.
Met armen.
En benen.
En ogen.
En een mond.
Uit de bovenkant van het zaadje steekt een plukje groen, zodat het lijkt alsof het haar heeft.
'Wat...?' stamel ik. 'Wat ben jij?'
'Ik?' Het zaadje kijkt mij vrolijk aan. 'Ik ben ik.'
'Ja... dat snap ik. Maar wát ben je?' Ik leun een stukje dichterbij. 'Je ziet eruit als een pratend zaadje.'

Het zaadje zegt niets.
'Heb je ook een naam?'
'Nog niet,' antwoordt het. 'Maar ik ben er ook pas net.'
'Dat is waar.'
'En jij?' vraagt het zaadje.
'Obi.' Weer kijk ik om me heen. Rechts. Links. Rechts. Boven me. Niemand heeft interesse in mij of mijn rugzak. Het blijft vreemd. Maar ik heb belangrijkere dingen om over na te denken. Ik moet een tas ruilen. Iets lekkers kopen. En een trein halen.
'Je moet weg,' zeg ik. 'Doei.'
'Kan niet.'

'Waarom niet?'
'Ik hoor bij de rugzak,' zegt het zaadje. 'En bij jou.'
'Nee,' zeg ik. 'Je hoort niet bij mij.'
'Wel waar.'
'Nee. Je moet weg. Doeit.'
'Kan niet.'
Zonder verder iets te zeggen staren we elkaar aan.
'Ik kan je ook pakken,' zeg ik dan. 'Pakken en gooien.'
'En ik kan happen,' zegt het zaadje. 'Happen en bijten.'
'Onzin.' Ik steek mijn hand in de rugzak om het zaadje te pakken (en gooien), maar onmiddellijk steekt er iets scherp in het puntje van mijn wijsvinger.
'Au!' Met een ruk trek ik mijn hand terug.
Mijn vinger bloedt.
Niet veel.
Maar hij bloedt wel.
Ik heb er genoeg van. Een stomme rugzak met een pratend zaadje dat in mijn vinger bijt, is hartstikke ingewikkeld. Daar heb ik geen zin in. 'Ik ga de rugzak ruilen voor een andere,' zeg ik. 'Met jou erbij.'
'Dat kun jij.'
'Ik hoop het.'
'Tuurlijk!' zegt het zaadje. 'Komt goed!'
'Mooi zo.' Ik doe de rugzak dicht en hang hem om mijn schouders. 'Hopelijk vind je een ander leuk iemand.'
Ik stap op de deur van de kringloopwinkel af en duw hem open. 'Ding dong,' klinkt een belletje.
Een klant.
Ik.